

Izhaja vsak dan

sadi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

»osmestne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ul. Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer. — ene oglašom 16 stotink na vrsto petit; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine s3 prijava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankavane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“, — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Japonske patrolje v Fengvangčengu.

PETROGRAD 10. Dopisnik ruske brzjavne agenture je sporočil v nedeljo popoldne iz Mukdena: Japonske patrolje, katere so zasedle Fengvangčeng, so se prikazale v smeri proti Liaojangu. Japonski oddelek sestoji iz konjenice in pehote je zasedel Kuan-diansian. Postaja Vsfantijan je v oblasti naših čet.

Afentat na Kronstadt.

BEROLIN 10. »Lokal-Anzeiger« je prejel iz Petrograda poročilo: Tukaj je razširjena vest, da se je nameravalo izvršiti v Kronstadt atentat. Neka oseba, baje japonski agent, je poskušala provzročiti veliko eksplozijo, valed katere bi bila razstreljena trdnjava Kronstadt. Zločin se ni posrečil. Poveljnik kronstadtske luke, Birilov, je potrdil, da se je nameravalo izvršiti zločin. Tuji delavci, ki so bili nameščeni v vojaških tvernicah in laboratorijih, so baje odpuščeni.

PETROGRAD 10. (Ruska brzjavna agentura.) Oblastnje so dognale, da se je poskušalo zažgati trdnjavo Kronstadt. Poskus je izpodletel. Ako bi se posrečila nameravana eksplozija, bi bile uničene vse zaloge eksplozivnih snovi. Kakor gre glas, je požigalec baje japonski agent, vendar ni še zato potrdila. Vsi tuji delavci v kronstadtskih laboratorijih so baje odpuščeni.

Japonski dobrovoljci. — Izkrcavanja čet.

TOKIO 10. »Times« imajo iz Tokija vest, da se je prijavilo za službo na onih 8 parnikih, ki so zadajši poskušali zspreti uhoj v portartursko lukso, 20.000 dobrovoljcev. Vseh pomorščakov, ki so se izkrcali na poluotoku Liaotung, sta bila dva batolijona, ki sta bila od 27. aprila pripravljena na dveh transportnih ladjah. Takoj po izkrcanju čet na poluotoku, je odšel oddelek v Pulantien, da prežene od tam 250 Rusov, drugi oddelek se je pomikal naprej ob obrežju ter zasedel Pitsevo.

Niučvang. — Port Artur.

ŠANHAIKVAN 10. (Reuterjev biro.) Rusi se selijo iz Niučvanga. Obljubili so, da puste tam dovolj čet za preprečiti ropanje. Neki dobro obveščen trgovec je izjavil, da je v Port Arturju premoga za vojne ladije samo še za 6 tednov. Tamkajšnje zaloge živeža zadostujejo, da se 8000 mož prehrani skozi tri mesece.

PETROGRAD 10. (Uradno.) Namestnik Aleksejev je brzjavil danes carju Nikolaju: V minoli noči je bila zopet vzpostavljena železniška zveza s Port Arturjem. Popravlja se tudi brzjavna žrta.

PODLISTEK.

V lepše življenje!

Novelica. — Slavko Vilinsky.

I.

»Gospica, za danes pa bo zadosti!«, je dejal Jakob Zalesnik svoji učenki in zaprl knjigo.

»Oh, ta Gorkij, vso večnost bi ga čitala«, je vzdihnila Marica Dolančeva, katero je Zalesnik poučeval v ruščini. In tudi ona je zaprla knjigo.

»Saj sem rekel, da Vam bo bolj ugajalo čitanje ruskih romanov, nego-li suhoparna slovniča«, jej je rekel Jakob smehljaje, vzel palico in klobuk in se poslovil.

»Komaj čakam prihodnje ure, gospod Zalesnik!« mu je še zaklicala Marica ko- ketno, ko je bil že na stopnicah.

Mračilo se je že, ko je stopil Zalesnik na ulico. Nekam osmelega se je čutil in sežlel si je družbe. Krenil je v neko stransko ulico, kjer je krčma »pri črnem Niku«. Ni sicer bogve kako elegantna, še po

Povelje Aleksejeva. — Kitajski roparji. — Tatarski general.

LONDON 10. »Daily Chronicle« so brzjavili včeraj iz Tokija: Kakor se je semkaj sporočilo, je izdal namestnik Aleksejev ukaz, da morajo vsi Kitajci zapustiti Mukden. Kitajski roparji so razrušili cesto iz Tačšiao v Mukden. Rusi delajo novo cesto. Ko so isti roparji poskušali razrušiti cesto v Dalny, so bili vjeti.

»Daily Telegraph« je doznal včeraj iz Šangaja: Glasom vesti iz Pekinga se je branil tatarski general Tsongači zapu titi Mukden ter je izjavil, da hoče ostati do zadnjega trenutka na svojem mestu.

Železniška zveza med Mukdenom in Port Arturjem svobodna.

PETROGRAD 10. Specijalni dopisnik »ruske brzjavne agenture« je sporočil danes ob 7. uri zjutraj, da je bila v minoli noči zopet vzpostavljena zveza med Mukdenom in Port Arturjem.

Dalni še v ruskih rokah.

PETROGRAD 10. Brzjavka poročevalca ruske brzjavne agenture iz Mukdena od danes izjavlja, da ni resnično poročilo, da so Japonci zavzeli Dalni.

Nov boj med Rusi in Japonci.

ŠANHEIKVAN 10. (Reuterjev biro.) Glasom semkaj došlih vesti, je napadel včeraj prvi japonski zbor 20 milj južno od Liaojanga ruska krdeča, ki se umikajo od reke Jalu. Unel se je hud boj, med katerem so spravili Japonci svoje topove na neki strmi hrib. Rusi so se potem začeli umikati proti severu. Ena divizija 1. japonskega vojnega zbora se baje bliža Niučvangu, kjer je le malo število Rusov. Opazili so baje japonske predstraže 6 milj daleč od mesta. Ženske dospele iz Niučvanga potrjujejo, da so se Rusi že iz mesta izselili.

Pohvala ruskih vojakov.

LONDON 10. »Times« imajo iz Tokija poročilo od 7. t. m.: Japonski častniki se zelo pohvalno izražajo o hrabrosti ruskih čet glede njihovega odpora pri Hohmuntangu.

Preklicana vest.

PETROGRAD 10. Ruska brzjavna agentura je pooblaščenca izjaviti, da so vesti, ki so jih priobčili nekateri inozemski listi o velikih antisemitskih izgredih v Banderu (Besarabija), popolnoma neosnovane.

Aleksejev in Kuropatkin.

BEROLIN 10. Kakor poročajo Berl. Tageblattu iz Petrograda, so popolnoma neosnovane vesti, da se je umaknil Kuropatkin iz Liaojanga, kakor tudi, da ni bil car o položaju na bojišču pred bitko na reki Jalu natančno obveščen in da je odposlal radi preiskave Aleksejeva v glavni stan. Kuropatkin ima popolnoma svobodno roko v vojnih operacijah; Aleksejev je samo civilni upravitelj.

dnevu je notri temno — no, vino je pošteno in to je glavna stvar.

»Kod pa hodiš, Zalesnik, da te ni nič več videti?« so mu zaklicali prijatelji, ko je vstopil.

»Kaj, še tega ne veste? Golobičico ima, golobičico, ki jo poučuje v — ruščini!« je zaupil Smrekar s hripavim glasom. To je bil večni jurist, ki se je leto in dan pripravljaj za izpite ter tu in tam pisal feljtone v liste, da je imel za vino in tobak. Sicer je bil dobrodušen človek, a pesimist do skrajnosti.

»Ha ha... In ona golobičica te je ujela, Zalesnik!«, so se zasmejali prijatelji.

»In če me je, vas li to kaj briga?« je zamrmral Zalesnik nejevoljno in prisel k Smrekarju.

»No, saj ni tako hudo«, mu je dejal ta, »pij, duša, da se ohladiš!«

In Zalesnik je pil in molčal.

Že več časa ni videl svojih znancev. In kakor bi si hotel njihove obraze zopet vtisniti v spomin, jih je pazno ogledaval. Bilo je tu par dijurnistov z bledimi, udanimi

Avstrijska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

DUNAJ 10. Predsednik grof Vetter je otvoril sejo ob 11. uri 25 minut. Ministerski predsednik je s svojim dopisom priobčil, da ste sklicani delegaciji za 14. maja t. l. v Budimpešto. Minister za železnice je predložil zakonski načrt glede investicij za gradnjo novih železnic odobrenih zakonom od dne 6. junija 1901.

Ministrski predsednik dr. Körber je odgovoril na interpelacijo posl. Prochaska in dragov glede postopanja pri novih volitvah za mestni svet v Trstu in v obče glede razmer v tem mestu ter je pripomnil, da so zamogli interpellantje iz dejstva, da je bil razpuščen mestni svet in da so bile zaukazane nove volitve, spoznat, da je obrnila vlada vso dolžno pozornost postopanju na zadnjih volitvah za mestni svet. Interpellantje so spravili na dan tudi državni sovražne izjave, ki so se pripetile povodom volitev, tako razvite italijanske trobojnice na javni ulici, naslikanje velikega trga z italijanskimi barvami in razširjenje brošurice veleizdajske vsebine. Obzajem, je nadaljeval minister, da ni mnogokrat možno pravih provzročiteljev zaslediti in kaznovati; vendar moram zagotoviti, da so oblastni stori le povodom izgrediv svojo dolžnost. Ako se krivce zasledi, se jih bo kaznovalo. Tako je bil obsojen oni mladi človek, ki je razvil povodom izvolitve županove italijansko trobojnico v trimesečni zapor.

V dveh interpelacijah so bile iznešene tudi pritožbe glede slabega mestnega gospodarstva v Trstu. Ker ni za utemeljitev te pritožbe konkretnih podatkov, se ne morem spuščati natančneje v tozadevne opazke, konstatujem pa, da sam zaukazal namestniku, naj posveti tržaškim mestnim financam posebno pazljivost.

Na koncu je priobčil ministerski predsednik, da je izdal potrebne ukaze, da se bo na predstojeh volitvah v mestni zastopstvo strogo pazilo na določitev zakona.

Na to je odgovoril ministerski predsednik na interpelacijo posl. Heilingerja in druge glede vravnave razmer zobnih tehnikov in interpelacijo posl. Ellenbogenega glede uporabe železniškega polka in nadomestnih rezervistov povodom železniškega štrajka na Ogrskem. Nadalje je odgovoril minister na interpelacijo posl. Schönererja in drugov glede na izdano cesarsko naredbo od 28. marca 1904. s katero je bil določen rekrutni kontingent za 1904. Minister je izjavil, da je cesarska naredba opravičena s stališča, ker je bila ustavna rešitev tozadevnega zakonskega načrta radi parlamentarnih razmer nemogoča. Vlada si je pomagala iz zadrege s § 14.

Konečno je odgovoril minist. predsednik na interpelacijo posl. Tambosija in drugov

obrazi in razmršenimi bradami: Zalar, kolega Smrekarjev, ki je že par let čakal, da vstopi v službo na pošti, in Krželj z dolgimi, črnimi lasmi, umetniško zavozlano kravato, secesionist, ki je že delj časa čakal onega dneva, ko katera njegovih slik dobi premijo na umetniški razstavi.

Zalesniku se je dozdevalo, da se mu ti znani obrazi, čim dalje jih je ogledoval, tem bolj odtujujejo. In zdelo se mu je, da nizki, okajeni strop postaja še nižji, da svetilka, ki je brlela sredi sobe, umira, da se črni Niko pri svojih sodih smeje tem upadlim obrazom krog mize... In njemu se še najbolj smeje, ko vidi, kako blede tudi njemu obraz, kako ga nekaj duši in davi...

»Hej prijatelj, kaj se držiš tako, kakor da te luna trka, pij, čemu je Bog ustvaril vino!« mu je zaklical Smrekar, ki je doslej govoril s Krželjem.

Zalesnik je strastno izpil čašo vina in začel poluglasno govoriti Smrekarju: »Vidiš, ravno sem mislil, kakšna čudna družba nas je tu. Same eksistence, katere bi filistri imenovali — barabe. Kadar kaj imamo, tedaj

glede demisije občinskega zastopa v Trentu.

Ko je bilo čitanje došlih vlog ob 3. uri pop. dovršeno, je bil priobčen dopis minist. predsednika, s katerim je zbornica odgodjena, nakar je bila seja zaključena.

Ogrska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 10. Finančni minister Lukacs je predložil danes državni proračun za l. 1904. Po temu znašajo redni izdatki 1.024.562,180 K nasproti rednim prihodkom 1.081.376.795 K. Pokazuje se torej prebitok 56.814.615 K. V »extraordinariju« je 165.522.441 K prehodnih izdatkov in investicij nasproti izrednim prihodkom 109.305.150 K. Pokazuje se torej primanjkljaj 56.217.291 K. Rednih in izrednih izdatkov je torej 1.190.084.621 K nasproti rednim in izrednim izdatkom 1.190.681.945 K, tako, da se pokazuje prebitok 597.324 K, ki je za 1.643.728 K manjši nego za leto 1903, ki je znašal 2.241.052 K. Finančni minister je pripomnil, da se je proračun vsled ex lex stanja tako pozno predložil. Minister je na to priobčil izid sklepnega računa za 1902, po katerem je upravni prebitok za 39.400.000 K večji nego proračun. Upravni prebitok za 1903 ne bo tako ugoden radi ex lex stanja. Izdatki za leto 1904 so povišani radi raznih novih potrebščin. Minister meni, da ogovarja proračun toliko glede prihodkov, kolikor glede stroškov realnosti in je osvedočen, da je bilanca o državnem gospodarstvu tudi za leto 1904 popolnoma zagotovljena.

Minister je prosil zbornico, naj podpira vlado, da se ohrani ravnotežje v državnem gospodarstvu. (Pohvala.) Na to je bil izročen proračun finančnemu odseku.

Prihodnja seja jutri.

Brzjavne vesti.

Deželni glavar Rizzi.

DUNAJ 10. Deželni glavar istrski dr. Rizzi je došel na Dunaj.

Minister Burian.

DUNAJ 10. Državni finančni minister baron Burian se je sinoči odpeljal v Budimpešto.

† Tajni svetnik Pleske.

PETROGRAD 10. Bivši voditelj finančnega ministerstva tajni svetnik Pleske je umrl.

Ameriški odposlanec.

BELIGRAD 10. Ameriški odposlanec Jackson je izročil včeraj predpoludne v slovesni avdijenci kralju svoje poverilno pismo.

† Henry Stanley.

LONDON 10. Henry Stanley, znani potovalec po Afriki, je danes zjutraj umrl.

živimo veselo, kar se da. Ko pa so prišli slabi časi — no, tedaj strdaš in hvališ Boga, ako gospodinja ne meče iz stanovanja tebe in tvojih eunj zraven! Vidiš, to sem mislila, — nagnil se je bližje k Smrekarju in zašepetal: »In skoraj sem si zaželel nekam daleč proč, kjer bi solnce lepše sijalo, pa bi ne brlela ta umazana petrolejka Nikova, in kjer bi ne videl teh jetičnih obrazov krog sebe...«

Smrekar je pazno poslušal, izpraznil čašo in mu dejal: »Brate, tudi mene so nekdej sprehajale take misli. A glej, sedaj sem jih zaklenil doma in veselo hodim naprej brez njih. Če kedaj kaj dobim, dobro; če ni denarja — mi je pa tudi vse eno. Filistri gledajo na me in se smejejo mojim razdrapanim hlačam in mojemu, na vseh koncih zakrpanemu haveloku — jaz pa sem pljunil na nje in na ves svet in se ne brigam za vse to. In lahko mi je, da-si je to življenje eladek strup, ki me počasi mori... A navadil sem se ga, pijem ga skoraj nevedé in veselo grem — proti koncu...«

(Pride še.)

Vojni minister Pitreih.

DUNAJ 10. Državni vojni minister Pitreih je odpotoval v Budimpešto.

Shod nemških strank.

DUNAJ 10. Shod vseh frakcij nemških strank poslanske zbornice je odobril izjave izvrševalnega odseka v katerem se pripisuje Čehom odgovornost, da ni zamogla zbornica redno delovati. Ti se trdijo držati svojih starih narodnih zahtev, in valed tega ni bilo možno priti do sporazumljenja, katerega Nemci žele in zato je bilo tudi parlamentarno delovanje onemogočeno. Izvrševalni odbor je pokazal na nevarnost, ki izhaja za državo in prebivalstvo ter izreka osvedočenje, da se mora z vsemi močmi preprečiti vporabo § 14 z ozirom na pogodbo in na trgovinske pogodbe, ker bi to škodilo ustavnim pravicam in bi trajno oslabilo gospodarsko in politično stališče tostranske državne polovice nasproti Ogrski. Izjava izreka nado, da bodo vse nemške stranke tudi v bodoče složno postopale.

Klub centruma se je v vsem pridružil tej izjavi ter je izrazil željo po konečnem sporazumljenju med obema narodoma na Češkem in Moravskem, ki je edino sredstvo za zboljšanje parlamentarnih odnosov. Klub je zagotovil, da se hoče vsak čas odkritosrečno potegniti za pravice Nemcev v Avstriji, toda mora se ugoditi tudi vsem opravičenim na rodno-političnim zahtevam vseh drugih nemških narodov.

Češki klub je sklenil odgovoriti jutri na današnjo izjavo nemških strank; nadalje je sklenil sklicati v Prago konferenco vseh čeških državnih in deželnih poslancev iz Češke, Moravske in Šlezije, kjer naj se posvetujejo o stališču češkega naroda v sedanjem položaju ter predložiti tej konferenci, naj se skliče v Prago kongres zaupnih mož mladočeške stranke vse dežele kakor tudi zastopnike mest in okrajev.

Italijanski senat.

RIM 10. Senat je sprejel po dvodnevni debati proračun ministerstva za notranje stvari z 66 proti 9 glasovom.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 10. maja 1904.

Včerašji omenjeni članek nekega štabnega častnika v praški »Politiki« obseza — povedano bolj na kratko — tale izvajanja:

Poleg moči (v številu) sta čas in prostor, ki igra odločilno vlogo v vsaki vojni. V posebno veliki meri velja to v sedanjih rusko-japonski vojni. Ko je Japonska, pogazivši mednarodno pravo, začela s sovražnostmi in je napadla nepripravljene Ruse, bi bila morala odločati in naglo izkoristiti vse ugodnosti, ki so jej prihajale iz prve akcije proti prese- nečenemu nasprotniku. Le brza ofenziva je mogla zagotoviti Japonski nadvlado nad nasprotnikom toli bogatim najpomembnejšim sredstvom ter prisiliti tega poslednjega, da se umakne iz južne Mandžurije, ter pritegniti eventuelno za seboj (japonska namreč) tudi omahujoči Kitaj. Ali kaj se je zgodilo od strani Japon- ske v teh treh mesecih? Kar se dostaja ope- racij na morju, stojita nasprotnika blizu v status quo in ni tako hitro pričakovati odlo- čitve. Operacije na kopnem pa so se zate- zale neodpušno, izlasti zato, ker so Japonci neprestano menjavali točke za izkrcavanje čet. Koliko zatega časa se je potratilo s tem ko- liko delavne moči se je potrosilo in je vojni material izgubil na vrednosti! Japonska torej nikakor ni upoštevala tistega činitelja, ki se imenuje čas. Valed tega se je Rusom, ki so bili v prekrnem položaju, posrečilo, da so srečno nadvladali družega činitelja, ki se ime- nuje prostor. Teine in mesece dovoljene jim od Japoncev, so Rusi vestno izrabili, da so svojo operacijsko vojsko spopolnili v bogati meri in da so završili svoje razvrščenje južno od Mukdena v okolici Ljaojuna. Kar se je doseglo po sibirski in mandžurski železnici, zasluži največjo hvalo. Prireditelj želez- nice čez led Bajkalskega jezera, pa je ve- likansko tehnično delo, ki nima primera. Koncentracija ruske vojske od- govarja vojnim odnosom najbolje. Ker je ob železnici, čuva to poslednjo; kakor zvezna točka komunikacij iz Koreje, Njuč- vanga in od Port Arturja pokriva tudi te črte, kjer utegnejo Japonci navaliti; pri Ljao- janu združena sila je v položaju, da more nastopiti proti napadom na Port Artur, na Njučvang in na obrežje med tema dvema. Zato je bilo povsem pravo, da se Rusi niso

posebno upirali ob Jalu. Tam stoječa vztočno sibirski divizija strelcev je izborno rešila svojo nalogo s tem, da je 4 tedne zadržala Japonce, predno so mogli prekoračiti reko. Škoda le, da ta strategično povsem prava temeljna ideja ni bila taktično povsem prav izvedena, to je, da se Rusi niso hitreje umaknili pred veliko premočjo. Pozicija ob Jalu je bila strategično brez pomena.

V dosedanjem boju, ki traja že tri me- sece, se je japonsko vodstvo pokazalo plašno- previdno in temu primerno so bile operacije na morju in na kopnem zelo počasne. Kakor kažejo obstreljevanja Port Arturja in Vladi- vostoka, si japonsko brodovje ni nobenkrat upalo tako daleč, da bi je ruski topovi mogli doseči. Isto pomanjkanje odločnosti je kazalo vodstvo japonske vojske v izbiranju točk za izkrcavanje. Najprej so si izbrali najjužnejša pristanišča Koreje, a potem še le severna. Nedvomno bi bili mogli Japonci svojo glavno moč izkrcati blizu ustje reke Jalu in tako udreti v južno Mandžurijo. Danes bi bili lahko že dosegli Mukden in Port Artur bi bil odrezan od vsake zveze. Ako bi se bili Japonci takoj izkrcali ob ustju reke Jalu, bi bili morali Rusi takoj zapustiti svoje šibke pozicije ob reki. Tako indirektno zavarovanje korejskega poluotoka bi bilo nudilo razne ugodnosti, tako da je naravnost neumevno, kako da je Japono- že začetkom vojne. Isto bi bilo spravilo Ja- ponec v isto začetno situacijo, katero so dosegli še le sedaj po trimesečnem trajanju vojne. Izgubljeni čas se ne da več nadomestiti. Rusiji je preosta- jalo toliko časa, da je mogla dovesti ojačenja in utrditi svoje pozicije, zbog česar je težko več verjeti v kakov večji japonski uspeh. Razum, ako bi rusko vojni vodstvo storilo kako pogreško. Taka pogreška bi bila, ako bi se hoteli vreti proti Japoncem z malimi močmi, mesto da ukrenejo popred vse po- trebno, da z izrečno premočjo začne ofenzivo. V to pa treba ravno prave kombinacije moči, časa in prostora.

Tako govori strokovnjak. Ali umejo se- daj naši malodušneži — ki kar sipo izgub- ljajo pred poplavo lažljivih in tendencioz- nih vesti iz japonskih virov —, zakaj da se Rusi umikajo in zakaj da odlašajo z ve- likimi akcijami?!!

Gori smo napisali besede: lažnjive, tendenciozne vesti! Treba le vedeti kje in kako se sestavljajo te vesti, ki se potem razširjajo po vsem svetu. To nam kaj nazor- nika znani italijanski publicist Luigi Bar- zini, ki biva v Tokiju kakor poročevalec milanskega »Corriere della Sera«.

V salonu za biljarde v hotelu »Imperial« se gnete noč in dan nešteto vojnih kore- spondentov, katerih glavno opravilo je — igra na biljardu. Čim pa jih je pozval te- lefon, vsi drve v sobano, rezervirano za no- vinarje. V kaki uri potem so že odposlani v ves svet brzobjavna poročila neverjetne dol- gosti in neverjetne vsebine. Cenzura namreč ne dopušča resničnih poročil, pač pa dopušča vso svobodo fantaziji »vojnih korespondentov«. Tako so gibanja, o katerih ne smejo faktično nič poročati, vendar opisana v listih z vsemi podrobnostmi, kolikor jih je ustvarila fanta- zija dotičnega korespondenta.

Mnogi njih čakajo, da bi mogli oditi na bojišče, ali dovoljenje le noče priti. Vendar so mnogi že poprej, nego so začele operacije na kopnem, pošiljali dolga poročila o velikih bitkah, ki so bile — v njihovih glavah. Či- tateljem dotičnih listov pa ne prihaja niti na misel, da so se ona poročila sestavljala v hotelu v Tokiju in ob dobro obloženih mizi. Nekaj Amerikancev je ustanovilo »trust« za odpo- šiljanje senzacionalnih vesti. To pa zato, ker javnost ne veruje tako lahko, ako kako sen- zacionalno vest prinaša le en list. Več takih no- vinarjev pa že ustvarjajo resnici, tudi — če ni resnična. Morejo puščati Japonce zmago- vati tudi v bitkah, katerih ni bilo! In ja- ponska vlada jih nagraja za to delo — kakor doznajemo iz poročila Barzinijevga — z ne- prestanimi slavnostmi in pogoševanji! Tako se piše zgodovina te vojne. Največi slepar nasproti javnosti je to »moderno« novinstvo. No, sedaj moremo že umeti, zakaj da v vseh aferah padajo le Rusi, Japoncev pa skoro nič, kakor da je vsaki posamični Japonec z železnim oklopom zavarovan pred ruskimi kroglijami. Preskrbljeno je, da ne prihaja nič v javnost o izgubah Japoncev.

Pomožitev ruske vojske v Mandžuriji.
Ruska vojska v Mandžuriji se znatno pomnoži. Mobilizacija orebnurke in uralske

kozaške divizije se izvrši čim prej ter bosti obe diviziji odposlani na bojišče. Dne 15. t. m. prične mobilizacija 10. vojnega zbora (Har- kov) in 17. vojnega zbora (Moskva). Vse vztočno sirske čete se pomnoža z nadome- stnimi rezervami.

Rusi so se umaknili iz Fenghangčenga in Njučvanga.

V London je došlo poročilo, da so se Rusi umaknili iz Fenghangčenga, a prej so pa uničili vsa živila in municijo.

Tudi iz Njučvanga so se minolo soboto umaknile ruske čete ter odšle večinoma v Dačisao. Po noči so odpeljali topove proti Liaojangu, kjer so koncentrirane ruske čete.

Na obeh straneh reke Liao pri Ksin- mitingu gradijo Rusi utrdbe, baje z name- nom, da se polaste Kitajske železnice.

Izkrcanja japonskih čet.

Kakor trdijo angleški viri, so Japonci dosedaj izkrcali svoje čete pri Pitsevu, Kinču in Fuču; na tem zadnjem mestu 10.000 mož. Železnica je zasedena. Ta odde- lek maršira proti Njučvangu. Tako se je tudi pri Takušanu izkrcalo krdo, čegar število je še neznan. Daljje je bil zaseden že v petek in pretirana je tudi od kopne strani zveza z Port Arturjem. Vhod v pristanišče je baje za velike ladje zaprt. Japončiki viri menijo da se trdnjava ne bo mogla držati leto dni, da si je preskrbljena za toliko časa. Portarturski poveljnik general Stössel je prejel od Skrydlova zapoved, naj v slu- čaju sile skuša z torpedovkami in malimi križarji prodreti iz luke, velike oklopjače, ki ne morejo skozi ozki vhod, naj pa po- grezne da ne padejo Japoncem v oblast.

O ekscelencah v poljskem »kolu«.

Delegacije se snidejo torej dne 14. maja v Budimpešti. Simptomatičen za parlamen- tarni položaj v Avstriji je način kakor polj- ska »Nowa Reforma« preludira zasedanju de- legacij. Ako hoče biti poljski klub enkrat dosežen, mora — pravi rečni list — že sedaj označiti svoje stališče za bodoče zase- danje delegacij. Dokler vlada v Avstriji ne napravi reda, dokler ne napravi parlamenta sposobnim za delo in ne deluje na uravnavo gospodarskih in kulturnih odnosov, ni jej smeti dovoliti niti noviča za skupne izdatke z Ogrsko. Država, ki ne skrbi za to, da bodo prebivalci v stanu plačevati davke in da bodo tudi vedeli, za kaj jih plačujejo, nima tudi pravice prihajati z vedno novimi finančijel- nimi zahtevami. Dokler parlamentarna ve- čna ne stavi tega vprašanja na ostrino noža, dotlej se avstrijska vlada ne bo čutila s ljeno, da uvede red v državi, kajti skupni proračun jej dovoljuje delegacije, lastni proračun pa si sama poskrbuje na podlagi § 14. Poljski klub ima v parlamentu tako važno stališče, da bi bil njegov glas odločilen v tem po- gledu. Ali ne motimo se ni za en trenotek. Ekscelence v poljskem »kolu« se ne odločijo nikoli za korak, ki bi državo in deželo po- tislil na pot novega političnega življenja.

Občinske volitve na Francozkem.

Sedaj so dovršene tudi ožje volitve za občinske zastope na Francozkem. V kolikor je do sedaj znan izid volitev, bodo imele tri četrtine občin republikanske, protiklerikalne oziroma vladae večine. Celotno Vendejo in v Bretaniji so na mnogih krajih zmagali vladni kandidati.

Iz Srbije.

Iz Beleggrada poročajo, da so vesti o namerjani spremembi ustave neosnovane. »Samouprava« izjavlja, da v merodajnih krogih ni nič znanega o tem in da se na kako spre- membo ustave ne misli. Ako bi se pa poka- zala taka potreba, potem se to zgodi zakoni- tim putem; in ta je sklicanje velike skup- ščine.

Dnevne novice.

Iz mestne delegacije. C. kr. namestnik je potrdil nastopne sklepe mestne delegacije: Trošek 1000 K za remuneracijo računovod- uradnikom, ki so delali preko uradnih ur, da so zložili podatke o rastalih davkih. Umi- rovljenje blaginjskega uradnika Hugo Ha- merle a. Trošek 900 K za izvedenje ceste na zemljišču št. 373 v ulici Giovanni Boccacio in stranskih cest. Razširjenje že dovoljenih melioracij v prilog občinskim funkcijam

tudi na učiteljske v ženskem liceju in nekatere druge učne moči.

Nove homatije pod novim voditeljem.

Iz Dekani smo prejeli: Dne 27. aprila t. l. je g. Josip Piciga, župan občine Dekani, sklical prvokrat obč. sejo z obširnimi in zanimivimi dnevnim redom. Vabilu se je odzvalo 28 zastopnikov. Ob 9. v jutro je otvoril župan javno obč. sejo. Čez nekoliko se je prikazal na »galeriji« poslušalec g. Šiško, trgovec v Černikalu, s svo- jimi tremi pristaši. Bilo je tudi drugih oseb na galeriji, ki pa so niso strinjale s Šiško- vičem.

Ko je obč. tajnik začel pojasnjevati več poročil deželnega odbora in okrajnega gla- varstva, je protestiral Šiško, da po zakonu mora sam župan čitati, in vse razpravljati. Župan je ogovarjal Šiško, da on lahko poverja to opravilo obč. tajniku, a Šiško je dalje protestiral, da po zakonu mora to storiti sam župan! Njemu se je tudi pridru- žil Ivan Mahnič, ki je že bil župan, a še se- daj ne zna čitati!

Poslednjemu je odgovarjal obč. svet. An- drijašič, da za to ne more biti zakona, dokler ni zakona, ki bi zabranil voliti župana, ki ne zna čitati ne pisati. Župan je opominjal Šiško- viča, da naj molči, ker drugače bo prisiljen prostor za poslušalce izprazniti, a Šiško se ni hotel pokoriti vsem opominom ter je vedno segal v razprave in tolmačil zakone. Županu je predbacival, da ima »jerofe«.

Ko je obč. tajnik pojasnil o dopisu de- želnega glavarja od dne 12. jan. 1904 št. 420, da je isti samo v italijanščini, a on da bo prečital v slovenščini je Šiško vpil: »Zavrtni ga! proč z njim! Mi smo narodna, slov. nška občina«.

Občinski tajnik je prosil, da treba po- pred slišati, zakaj gre in o čem je ta dopis?! Še-le potem da se lahko kaj prigovarja ali predlaga. Ko je bil prečitan omenjeni dopis, je predlagal obč. svet. Andrijašič, da naj se vzame dopis na znanje z obžalovanjem, da je novi deželni glavar prezrl našo narodnost, to je Slovence in Hrvate, ki so v večini v de- želi. Predlog je bil vsprejet enoglasno.

Ob enem je opozoril galerijo, to je Ši- škoviča, reši, da on, Šiško, se tukaj kaže prvega narodnjaka, a ravno on, Šiško, vse svoje tožbe in prošnje pošilja na deželni od- bor v italijanščini, ravno tako tudi okrajnemu sodišču.

Zanimivo je tudi to, da Šiško, ki je ob zadnjih obč. volitvah v Dekani krstil na- sprotno stranko z imenom »Benatoveci«, je se- daj nje voditelj. On se posebno ponaša s svojo italijanščino, odkar čita »Piccolo«, na kate- rega je naroden.

Ako bi Šiško hotel, da svet vidi v njem pravega narodnjaka, moral bi dejansko izkazati svojo narodnost: pred deželnim od- borom, pred okrajnim sodiščem, v trgovini, in v šolskem pogledu; a kakor sedaj nastopa, se zdi, da bi hotel z enim plaščem več oseb ogrinjati; kaže s tem, da bi hotel paktirati z Italijani, a ob enem tudi veljati za narod- njaka!

Omeniti je še, kako je Šiško organiziral svoje pristaše.

Po Benatovem sistemu jih je obdaril s piščalkami. Z ropotom, zvižganjem in vpitjem so dokazali, da imajo dobro šolo. Posebno iz- vrstno je zvižgal Mahnič, bivši župan. On je celo štiri prste nastavljal v usta, da je zvižgal kakor pastirji pri čedah. In žugal je tudi, da oni imajo denarja, da njim se mora vse pokoriti. Bomo videli!

Ko je župan naznanil 5. točko dnevnega reda, ki se je nanašala na premestitev obč. urada, je nasprotna stranka, zapustila zborov- valno dvorano, valed tega je postal zbor ne- sklepčen. Župan je trikrat poslal obč. slugo, da jih pozove k zborovanju, a oni še niso odzvali. — Ob 11. uri je župan valed ne- sklepčnosti obč. zbora zaključil obč. sejo. Iz- tako naprej, gospoda, v blagor »tužne« slo- venske občine!

Konsorej jestvinčarjev. Ko se je pred 3 ali 4 leti šlo za to, da se ustanovi »kon- sorej« jestvinčarjev in slanih strok, so bili malone vsi edini Slovenci in Italijani, da je isti nepotreben in da naj se nikar ne usta- novi, ker si s tem trgovci nakupujejo le nove troške, katerih imajo itak dovolj in pa- ker v Trstu, trgovskem mestu tak konsorej niti pravega pomena nima. Tak konsorej je srednjeveška coklja, ki ima kaj malega vred- nosti le v krajih, kjer ni borz in pa le za stroke enake vrste. Tu v Trstu pa so dejali skupaj jestvinčarje, s trgovce s kisom, oljem, mlem itd. le da jih je več. Kakor že rečeno,

prvotno velika večina trgovcev ni bila zato, toda molčali so in le malo jih je bilo, ki so se vpirali, ker niso vedeli, da, ako se tak »konsorej« ali zadruga ustanovi, da mora vsak, ki izvršuje slično obnovo zadrugi pristopiti in plačevati določen prispevek, sicer pa ima konsorej pravico iztirjati udaino sodnim potom. Nadalje je po obrtnem zakonu (§ 107.) vsak, ki prijavi, da začne izvrševati omenjeno trgovsko obnovo s tem prijavo postal ud. Po zakonu toraj, je vsak, ki spada v to stroko, prisiljen ud. Tist, malo število, ki je vedlo, kaj pomeni, če se konsorej ustanovi so energično delovali proti temu; toda tedaj že so pridobili isti močje, ki dandanes očitajo potom »Piccola« in »Gazzettina« našim trgovcem strankarsko tendenco, nekatere ital. trgovce s tem, da so rekli: ako mi ustanovimo konsorej, bomo zadevo s časom tako uredili in napravili, da ne bo nobeden Slovenec več mogel odpreti prodajalne, ker mu konsorej tega ne bo dovolil. Torej na podlagi strankarstva z najbolj zagriženimi trgovci so ustanovili konsorej in potem prisilili ostale, da morajo plačevati in vzdrževati sebi škodljivo napravo. In ker so se naši temu postavili po robu, jih torej imenujejo nasilneže, ki onemogočujejo vsako delo; ker zahtevajo svoje pravice in da naj odbor dela, jim pravijo, da so rogovileži. O delovanju in poslovanju samem bi se mnogo lahko govorilo in pisalo, kakor tudi o strankarskem postopanju; toda o tem eventuelno drugič. Omeniti pa moramo, da je gospodarstvo slabo, ker ne iztirjuje prispevkov, da si ima v to pravno pomoč.

Znan nam je slučaj, da nek slovenski trgovec ni hotel plačati udnine, ker je bila pobotnica italijanska, silili so ga in mu pretili na vse načine, ali on je ostal pri tem, da plača, ako mu priate slovensko pobotnico! In res, konsorej, ki naj bi bil in ki bi moral biti nepristranski, ker so mešani člani in ker je v konsoreju skoraj polovica Slovencev, je raje opustil iztirjevanje pri dotičniku samo, da ni bilo treba izdati slovenske pobotnice. Tako izkazuje konsorej iz leta 1902. neiztirljivih prispevkov K 404! Če je to le radi slovenskosti — prepuščam sodbo kompetentni oblasti in občinstvu, in mi Slovenci lahko rečemo, da smo potem privilegirani, da nam ni treba plačevati, ako zahtevamo slovenske pobotnice.

Ako pa pregledamo programe obeh voilnih komitejev, vidimo, da je oni naših ljudi in zmernih Italijanov res liberalen in nepristranski in obeta delo in dober vseh med tem ko je program kamoristične stranke skoz in skoz kamorističen in pristranski, ki ne odgovarja ne modernim ne strokovnim zahtevam in ima seveda glavni namen, da gospodovalna stranka gospodari in dela, kar hoče, da gazi preko statutih in sklepov, kakor zidajšje glede obnove zboru, ki je imel biti 27. marca 1904. a ga je predsednik svojevoljno preložil, da je dobil čas za agitacijo.

Simptomatična vest. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva v Opatiji, ki se je osnovalo pod nemškim imenom »Kinderschutzgesellschaft Charitas«.

Darovi. Za odkup Dolinarjevega grobišča je daroval 10 kron g. I. Jamšek iz Opčin. Hvala!

Društvo »Vesna« priredi svoj III. redni občni zbor 11./4. v restavraciji Richter, Dunaj III. Renaweg 1 ob 8. uri zvečer. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega obnove zboru. 2. Odborovo poročilo. 3. Nekrolog Lenbachu in Veresčeginu. Predava tov. Gaber. 4. Slučajnosti. — Slovanski gospije dobrodošli!

Društvo »Zvezda« v Herpeljah so darovali povodom obnove zboru dne 1. maja t. l. sledeči gospodje: Fran Ropotec, c. kr. poštar v Kozini 2 K, Fran Počkaj 4 K, Ivan Počkaj 2 K, oba trgovca v Trstu, in Peter Blazina, ces. kr. brzojavni paznik v Kozini 1 K. Srčna hvala se jim izreka, ker so pripomogli mlademu društvu!

O d b o r.

Učiteljsko društvo za sežanski okraj bo imelo svoj občni zbor v Divači dne 19. majnika ob 10. uri predpoludne s sledečim dnevnim redom:

1. Predsednikov pozdrav in poročilo. 2. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo. 3. Ove-rovljenje zapisnika zadnjega zborovanja. 4. Referat: »Naša organizacija«, F. Vendra. 5. Volitev odbora, razai predlogi in petje. Na obilno udeležbo uljudno vabi

O d b o r.

»Radogoj«, društvo za podpiranje slov. visokošolcev, razpošilja pisma slovenskim rodoljubom in domoljubom, da mu blagovole nakloniti kako podporo. Ker kranjski deželni zbor vsled obstrukcije že dve leti ni delil nikake podpore, tako ni nič dobil tudi »Radogoj« in bednim dijakom je odpadla ta podpora. Zato apeluje društvo na čustva posamičnih prijateljev učeče se mladine.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu daroval je gosp. Josip Rože, ker je postal Tržačan, 2 K; v pušici trgovinske kavarne se je nabralo 10 K 40 stot.; na slavlju 40. imendne gosp. Micheluzzi-ja pri sv. Ivanu nabralo se je 3 K 80 st., katere so darovali: g. Micheluzzi 2 K, njegova gospa soproga 20 st., g. Ukmar, krojač 40 st., g. Bernetič 20 st., g. Schmidt Hinko 1 K. — Srčna hvala!

Blagajništvo.

Velika Ciril Metodijeva veselica. Odbora obeh podružnic v Trstu sta sklenila, da priredita v proslavo godu sv. blagovestnikov Cirila in Metodija obletnico lanske velike narodne veselice, ki se je vršila dne 4. julija na šolskem vrtu pri sv. Jakobu, ki je tako sijajno izpala v vsakem oziru, da se jo smemo s ponosom spominjati. Odbora sta že pričela s pripravami za to veselico ter sta si, račun najoča na vsestransko podporo sl. občinstva, v svesti, da ta še prekosi lansko. Ker je vrt, ki ga je imela šolska družba v našem prodan, se bo vršila ta veselica v »Nar. domu« pri sv. Ivanu v nedeljo 3. julija. Odbora si usojata naprositi vsa slavna društva v mestu in okolici, da opustijo vsako morda za ta dan nameravano veselico ter da nas podpirajo, kakor so to storila lanskega leta.

ODBORA

možke in ženske podr. dr. sv. C. in M. v Trstu.

Na deželnem sodišču so se vršile včeraj sledeče kazenske pravice:

Proti 27-letnemu kamnoseku Ivanu Norbedo, 21-letnemu mornarju Gustavu Priora in 23-letnemu kočijažu Ivanu Lonzar, kateri so vsi doma iz Kopra, radi zločina tatvine. — Ti trije ptički so dne 31. januarja t. l. ukradli v stanovanju gospe Uršule Perhave v Kopru več raznih dragocenih predmetov v skupni vrednosti 140 kron. Uzmoviči so dlje časa ostali neznani. Le njih naslednje podjetje jih je ovadilo, da so oni trije bili avtorji tatvine na škodo gospe Perhave. V noči od 2. februarja so se nasreči ti trije ptički nahajali z njihovim prijateljem (?) A. Katsjem, v neki kavarni v Kopru. Vporabivši priliko, da je Katsj valed preveč popitih opojnih pijač zaspal, so mu ti njegovi prijatelji (!) ukradli iz žepa listnico, v kateri je imel Katsj 420 kron. Dne 26. februarja so bili uzmoviči vsled te tatvine aretovani, kajti razne priče so trdile, da so svojimi očmi videle, ko so okradli Katsja. V zaporu je pa toženec Ivan Norbedo povedal nekemu sojetniku, da so on, Priora in Lonzar pokradli tudi pri gospe Perhave. Včeraj so na razpravi vsi trije trdovratno tajili svoja zločina, kar jim pa ni pomagalo prav nič, ker jih je sodišče obsodilo: Ivana Norbedo na 10, Gustava Priora na 18 a Ivana Lonzarja na 16 mesecev težke ječe, poostrene z jednim postom na mesec.

Proti 39-letnemu Ivanu Vojska, iz Doba pri Kamniku, radi zločina tatvine. Vojska je namreč živel več časa skupaj s Katarino Veljak. Dne 27. marca t. l. je Vojska vzel iz neke omare svoto 56 kron, kateri denar je še tisto noč zapravil. Ko se je drugo jutro povrnil domov, mu je Katarina zagrozila, da ga bo prijavila policiji radi tatvine. Vsled tega jej je on obljubil, da jej bo čim prej povrnil denar, katero obljubo je Katarina tudi sprejela. Nekoliko dni zatem ga je pa vseeno prijavila. Včeraj na razpravi je Vojska povedal, da ga je Katarina prijavila zato, ker se je hotel ločiti od nje. Sodišče ga je oprostilo obtožbe.

Hlače je našel, a žep je bil prazen. Ivan Zerlhuber, ki dela v Rojanu v tovarni cementnih plošč, je prijavil sinoči na redarske stražnike v ulici Belvedere, da mu je nekdo ukradel 64 kron. Ko je namreč on prišel včeraj popoldne na delo, je preoblekel hlače, a v istih, ki jih je slekel, je pustil denarnico, v kateri je bila gori povedana svota, ter jih položil na neki sod. Ko je zvečer po končanem delu šel, da se zopet preobleče, je našel hlače še vedno tam, kjer jih je bil pustil, a denarnica je bila izginila iz žepa.

Aretovana tatlica. Včeraj predpoludne je bila aretovana 23-letna služkinja Justina

Gospič, ki je služila v neke hiši na trgu sv. Ivana. Justina je služila poprej pri gospodu Maksimu Godinu v Balah pri Rovinju. A od tam je pobegnila dne 20. marca t. l. zbor o svojem odhodu ukradla gospodu Godinu za kakih 600 do 800 kron perila in družih predmetov.

96 letni morilec Pavlič, ki je, kakor znano, v ljubljanski ubožnici jednega svojih tovarišev-starčkov umoril, drugega pa težko ranil, ne pride pred porotnike, marveč so ga prepeljali v hiralnico. Dokazano je, da mu je duh potemnel.

Gospodarstvo.

Mlekarna v Hrušici pri Podgradu.

(Dopis.)

Pred letom dni je započela naša mlekarna se svojim delovanjem. Trajeva pot in razna nasprotstva kazala so pred enim letom, kakor bi hotelo to za naše kraje popolnoma novo podjetje — ostati osamljeno, predno se isto sploh začne razvijati! Kajti prvi dan, dne 1. majnika 1903., prineslo se je le 46 litrov mleka. Počasi je naraščalo število udov in litrov mleka. Stavile pa so se tudi na prodaji razne ovire. Donešeno mleko moralo se je izdelavati doma v maslo in sir, kajti zaradi pičle množine istega ni bilo možno (razun ob veliki izgubi) voziti v Trst. Vrh tega pa tudi odjemalcev ni bilo. Izdelovanje mleka doma v mlečne pridelke v naših krajih ne nosi nikakega dobička. Ali železni volji se umikajo vse sile.

Na prvem obnem zboru lanskega leta izvoljeno starešinstvo s predstojnikom č. g. Antonom Rogačem pa se ni ustrašilo vseh teh zaprek. ampak je neumorno, z energično voljo nadaljevalo zapričeto delo. In vseh ni izostal. Sedaj, po preteku enega leta, dovaža ozir. donaša se vsak dan do 1100 litrov mleka, katero vozijo naravnost v Trst, kjer se dobro prodaja kakor priznajo najboljši mleko. A množina mleka raste od dne do dne.

Vapehi prvega upravnega leta pa vendar niso bili nikakor tako nepovoljni, kakor bi se bilo sicer pričakovalo. Pri tem treba seveda v ozir jemati, da se je delovanje pričelo še le s 1. majnikom.

Naj govore številke:

Izplačalo se je za mleko K 7332.56, izkupilo pa K 10535.38. Državne podpore je bilo: K 2600. Vkljub velikanskim izdatkom in raznim popravilom ter naračitvam izkazuje bilanca za leto 1903. čistega upravnega dobička K 376.76, kateri se je pridelal združnemu zakladu, ki naraste s tem na 2565 kron. — Vrednost stavbe je izkazana s 17.167 K 89 stot.; ona strojev, orodja in prevoznia s 10.222 K 94 stot.

Nasemu ubogemu kmetu se obeta še marsikak novič, ako bo znal upoštevati korist, ki mu jih nudi mlekarna, ki je n. pr. le za april 1904 izplačala za mleko in voznikom blizu K 3000, kateri denar ne bi bil prišel v naše kraje, ko bi ne bilo mlekarnice. Marsikateri, ki se je držal s prva trdoglavno, je že uvidel koristi in se vpisal kakor ud; ali število udov bi se lahko še potrojilo.

Upamo z vso gotovostjo, da bo zaključek za leto 1904. izkazoval ugodnejše številke. H r i b r š k i.

Trgovina.

Borzna poročila dne 10. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 19.08, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.40 239.85, Francija K 95.35—95.55, Italija K 95.10 — 95.35, italijanski bankovci K — — —, Nemčija K 117.15—117.35, nemški bankovci K — — —, avstrijska ednotna renta K 99.70—99.90, ogrska, kronrska renta K 97.70—98.—, italijanska renta K 100.75 101.25 kreditne akcije K 637.— — 640.— državne železnice K 637.— — 639.—, Lombardi K 79.— 80.—, Lloydove akcije K 642—650.—, Srečke: Tisa K 324.—328.—, kredit K 465.— do 475.—, Bodenredit 1890 K 298.— 308.—, Bodenredit 1889 K 291.— 299.—, Turške K 129.50 do 131.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.25	100.—
„ „ v srebru	100.25	100.—
Avstrijska „ „ v zlatu	119.95	118.85
„ „ v kronah 4%	99.70	99.70

Omnibusi na prodaj.

Podpisana prodaja vsled smrti svojega soproga pet omnibusov in štiri žardinjere po jako nizkih cenah,

Ana vd. Enei

ul. Massimo D'Azeglio št. 8. (prej Solitario).

Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.05	91.05
Ogrska renta v zlatu 4 %	117.95	117.90
„ „ v kronah 4 %	97.80	97.70
„ „ renta 3 1/2 %	89.15	88.90
Akcije nacionalne banke	1606 —	1604 —
Kreditne akcije	639.75	637.50
London, 10 Lstr.	239.42 1/2	239.40
100 državnih mark	117.22 1/2	117.25 1/2
20 mark	23.45	23.46
20 frankov	19.07	19.08
10 ital. lir	95.20	95.20
Cesarski cekini	11.32	11.34

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 96.62, 5% italijanska renta 102.25, španski exterior 82.— akcije otomanske banke 574.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — — — uničirana turška renta 82.52 menjice na London 251.05, avstrijska zlata renta 99.80 ogrska 4% zlata renta 100.55, Länderbank — — — turške srečke 121.50, pariška banka 10.96, italijanske meridionalne akcije — — —, akcije Rio Tinto 12.87. Nepravilna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89 3/4, Lombardi 3 1/2, srebro 25 1/2, španska renta 81 1/2, italijanska renta 102 1/2, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju 24.20 dohodki banke — — — izplačila banke 10.000. Ne trdna.

Tržna poročila 10. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj od 7.86 do 7.87, za oktober 7.96 do 7.97. Rž za oktober 6.60 do 6.61. Oves za maj K 5.24 do 5.26, za oktober K 5.53 do 5.55. Koruza za maj K 5.— do 5.01, za julij 5.14 do 5.15.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, mirno. — Prodaja 20.000 met. stot, nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. Vreme: veter.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 39.— frk, za sept. 40.—

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 31 1/2, za september 32 1/2, za dec. 33 1/2, za marec 34.—, mlačno. Kava Rio navadna loco 31—33, navadna reelna 34—36, navadna dobra 32—39.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za maj 18.15, za julij 18.40, za sept. 18.65, za oktober 18.50, za dec. 18.85, za marec. — — —, trdno. Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh Java 8 7/8 Sh. Irdno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melissilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za bodoča dobave, vzdržano, 5 stotnik znižanja, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.95, rž za junij 14.95, za julij-avgust 14.65, za september-december 14.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.10, za junij 21.20, za julij-avgust 20.85, za september-december 20.55 (stalno). — Moka za tekoči mesec 27.80 za junij 28.15, za julij-avg. 28.15 za september-december 27.60 (stalno). Repično olje za tekoči mesec 45.50, za junij 46.—, za julij-avg. 46.75, za sept.-december 48.25 (mirno). Spirit za tekoči mesec 39.75, za junij 39.75, za julij-avg. 39.50, za sept.-december 35.50 (stalno). Sladkor surov 88° usn nov 23 1/2, — 23 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 25.25, za junij 27.37 1/2, za julij-avgust 27.75, za okt.-jan. 28.87 1/2 (trdno), rafiniran 57 1/2, — 58 — Vreme: dež.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure (samo ob delavnikih) zjutraj od 8. ure do 12, popoldne od 2. do 6. ure, ob sobotah, od 2.—7. ure.

DRAŽBE:

Vsredo, 11. maja ob 9. uri predp.

Sladčice, čokolsada, dečmalna tehtnica, zlata ura z verižico, pohištvo, ure, vosne svetilke, železna blagajna, vrvice (špaga).

Mlad trgov. pomočnik

več špecerijske in delikatesne stroke, zmožen slovenskega, nemškega in deloma italijanskega jezika želi stopiti v službo v Trstu. — Naslov »B. N. No. 255« poste restante Reka.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Rustrovan ocnik brezplačno in franco

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšę

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobę brezplačno.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom vodom rudnicoma čista alkaličko-muriatička

Apatovalčka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije stolno piće, već je i najkorisnija i najglasovitija liekovita voda, koja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nenadkrljivo kod bolesti želudca, pluća, grkljana, raznih katarata, astme, mjeħura, kamena, hemeroida (zlatne žile), natekih i zrnatih jetara, žgaravice i raznih ženskih bolesti.

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.

„UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“,
ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u sviem liekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

NAJBOLJŠE

STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE

so naše stiskalnice „ERGOLE“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zjamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.

Najboljše automatični patentovane trtne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

Plugi. Stroji, za grozdje, sadje in oljke, **Mlin** za miti grozdje. **Plugi** za vinograde. **Stroji** za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in ravnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žlta, čistilnice, rešetalnice. Slamoreznica, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uresničenega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.

PH. MAYFARTH & Co.

tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSF št. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 500 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Ceniki z množestvilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

CUNARD LINE

Koncesijovana od c. avstrijske vlade

TRST-NEWYORK

Redna direktna vožnja za potnike in tovor. Najcenejša in najprikladnejša pot iz Avstrije v Severno Ameriko. Dobra prosta hrana in pijače.

Glede pojasnil, podpisov, voznihi kart itd. se je obrniti na:

Generalni zastop parobrodne družbe - „CUNARD LINE“

SCHRÖDER & Co. — TRST

Via Carlo Ghega št. 8.

ali pa na: Glavni zastop parobrodne družbe - „CUNARD LINE“ - Ljubljana, Marijin trg št. 1.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih saovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Autorizovana krojačnica.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

Pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

Najboljše obuvale se vdobiva po ugodnih cenah v

čevljarnici Julij-a Romanelli Trst, Corso št. 12.

rumeno obuvale za vezati za moške od gl. 3.30
črno „ „ „ 3.10
sivo „ „ „ 2.60

Nizko obuvale vsake vrste za ženske od gl. 1.—. Specijaliteta: obuvale za otroke.

Ulica S. Caterina št. 8.

Zaloga blaga od partije

Cene neizmerno nizke in sicer

perkal po 12 nvč. meter	batiste po 18 nvč. meter
cefir „ 16 „ „	trakovi „ 2 nvč. „
čipke po 1 nvč. meter	

Okraski od žameta, svilenina, drobnarje v velikem izboru.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefono št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefono št. 847.

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Podiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG

Točna postrežba in nizke cene.

Naznanilo.

Kapelnik H. O. Vogrič

se naseli s 15. majem t. l. stalno v Trstu.

Slavna glasbena in pevska društva v Trstu in okolici kakor tudi sasebniki ki žele pouka v petju, glasovirju blagovolje pošlati določene ponudbe na upravo lista „EDINOST“.

Izgotovljene obleke

za moške in dečke

v velikem izboru

Via Arcata 9

vogal ul. Sapone

Fran Kalasch

URAR

F. PERTOT

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff-hause Longines, Tavaunne itd., kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. — Izbor ur za birmo.

Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Vsakovrstna

zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali nemške in rudiče deteje; velikanske rumene, bele in rudiče pese; repno seme; raznih trav in vseh vrst salst se dobivajo po nizkih cenah pri

Josipu Kordinu v Ljubljani, pred Škofijo št. 4.

Kupuje pa brinjevo olje po visoki ceni.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vas vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu irebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinčuje in divinkuljuje vojaške žonitninske kavočje.

Eskompt in inkasso monie.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borisa narodila.

Podružnica v Spletu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.